

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

กลุ่มกฎหมายและคดี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

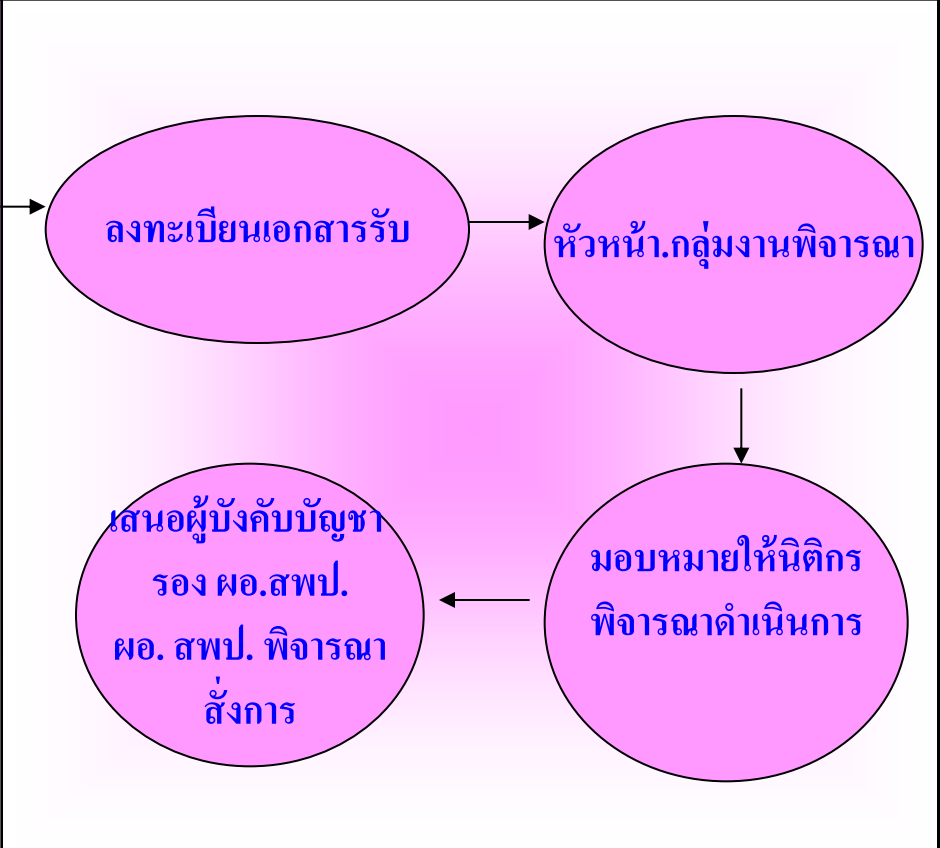

วัตถุประสงค์คู่มือการปฏิบัติงานกลุ่มงานวินัยและนิติการ

1. เพื่อให้นิติกร ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ที่ซ้ำซ้อนและลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นได้ในการทำงาน
2. เพื่อให้นิติกรสามารถปฏิบัติงานแทนกันได้ ไม่เกิดความสับสน ลดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน
3. เพื่อให้นิติกร เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน โดยปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ

วิธีการจัดการข้อร้องเรียน

รับเรื่องจาก	การดำเนินการจัดการข้อร้องเรียน
<ul style="list-style-type: none">-ผู้ร้องเรียนมายื่นเรื่องด้วยตนเอง-โทรศัพท์ / โทรสาร-จดหมาย / ผู้รับเรื่องร้องเรียน-เว็บไซต์ / อีเมล-สื่อสารมวลชน วิทยู / โทรทัศน์ / นสพ.-หนังสือสั่งการจากหน่วยงานบังคับบัญชา-หนังสือแจ้งให้ดำเนินการจากหน่วยงานอื่น <p>ได้แก่ ศูนย์ดำรงธรรม สำนักงาน ป.ป.ช. / ป.ป.ท. ส.ต.ง. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ</p>	 <pre>graph TD; A(ลงทะเบียนเอกสารรับ) --> B(หัวหน้า.กลุ่มงานพิจารณา); B --> C(มอบหมายให้นิติกรพิจารณาดำเนินการ); C --> D(เสนอผู้บังคับบัญชา รอง ผอ.สพป. ผอ. สพป. พิจารณาสั่งการ);</pre> <p>The flowchart illustrates the process of handling complaints. It starts with 'ลงทะเบียนเอกสารรับ' (Register received documents), which leads to 'หัวหน้า.กลุ่มงานพิจารณา' (Supervisor/Group Head Consideration). From there, the process moves to 'มอบหมายให้นิติกรพิจารณาดำเนินการ' (Assign legal officer to consider and act). Finally, the process concludes with 'เสนอผู้บังคับบัญชา รอง ผอ.สพป. ผอ. สพป. พิจารณาสั่งการ' (Present to supervisor for consideration and action).</p>

แผนภูมิแสดงกระบวนการก่อนการดำเนินการทางวินัย

มีกรณีกล่าวหา (ม.95)

กรณีมีมูลโดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้น
อยู่แล้ว (ม.95 ว.4)

ปรากฏตัวผู้ถูกกล่าวหา/กรณีเป็นที่สงสัย
โดยไม่มีพยานหลักฐานในเบื้องต้น (ม.95 ว.5)

สืบสวน/พิจารณาในเบื้องต้น

ดำเนินการทางวินัย

มีมูล

ไม่มีมูล

ร้ายแรง

มีมูลร้ายแรง

ไม่ร้ายแรง

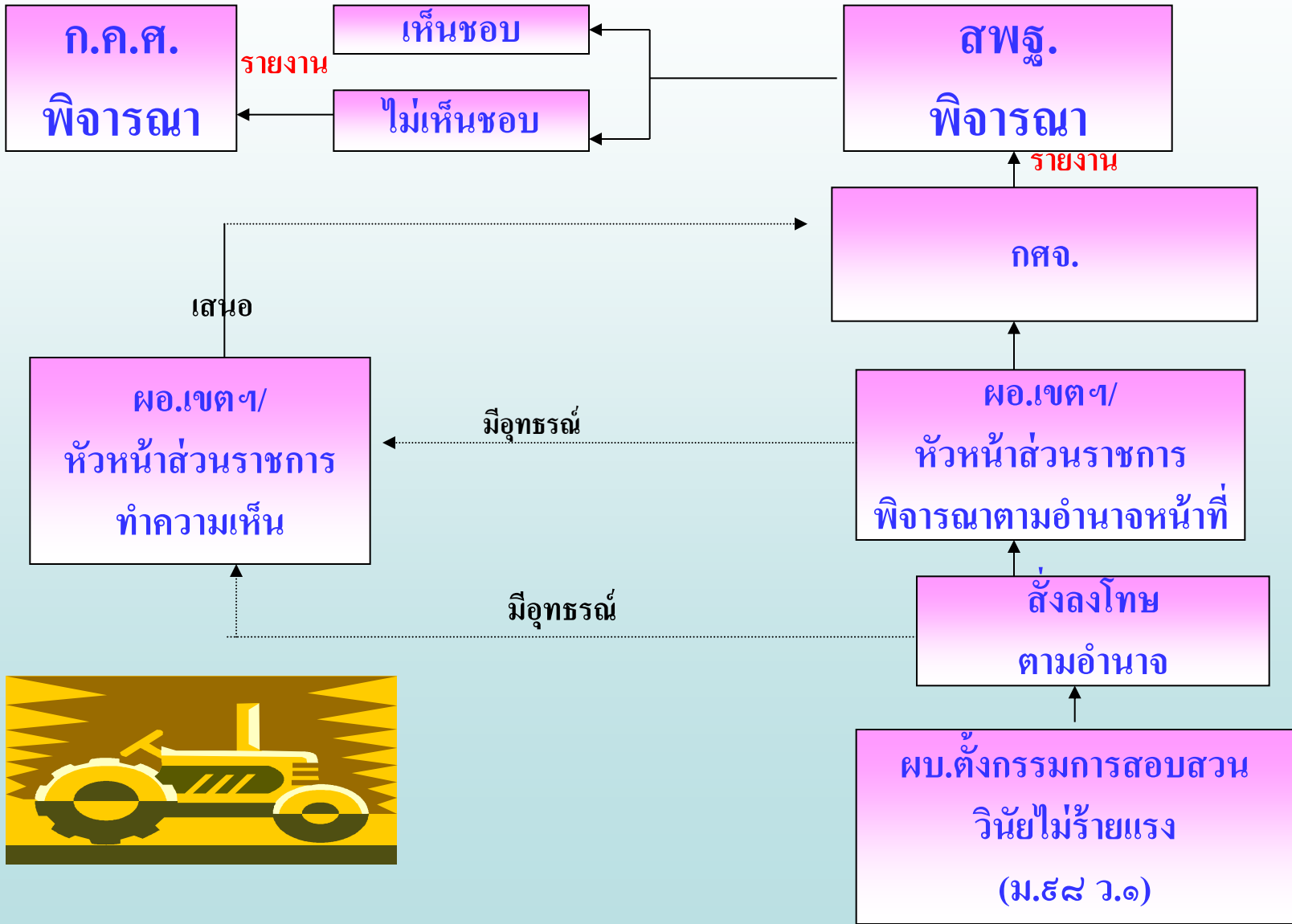
ยุติเรื่อง

ผู้มีอำนาจตามม.๕๓ ตั้งกรรมการ
สอบสวนวินัยอย่างร้าย
แรง (ม.๕๘ ว.๒)

ผู้บังคับบัญชาตั้งกรรมการสอบ
สวนวินัยไม่ร้ายแรง(ม.๕๘ ว.๑)

ไม่ต้องรายงานการดำเนินการทาง
วินัยตามระเบียบฯ ก.ค.ศ. เพราะ
ถือว่ายังไม่เป็นการดำเนินการทางวินัย

แผนภูมิแสดงกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง

แผนภูมิแสดงกระบวนการก่อนดำเนินการทางวินัย

มีกรณีกล่าวหา (ม.๕๕)

กรณีมีมูลโดยพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว
(ม.๕๕ วรรค ๔)

ปรากฏตัวผู้กล่าวหา/กรณีเป็นที่สงสัยโดยมีพยาน
หลักฐานในเบื้องต้น (ม.๕๕ วรรค ๖)

ดำเนินการทางวินัย

สืบสวน/พิจารณาในเบื้องต้น

ร้ายแรง

(มีมูลร้ายแรง)

ไม่ร้ายแรง

มีมูล

ไม่มีมูล

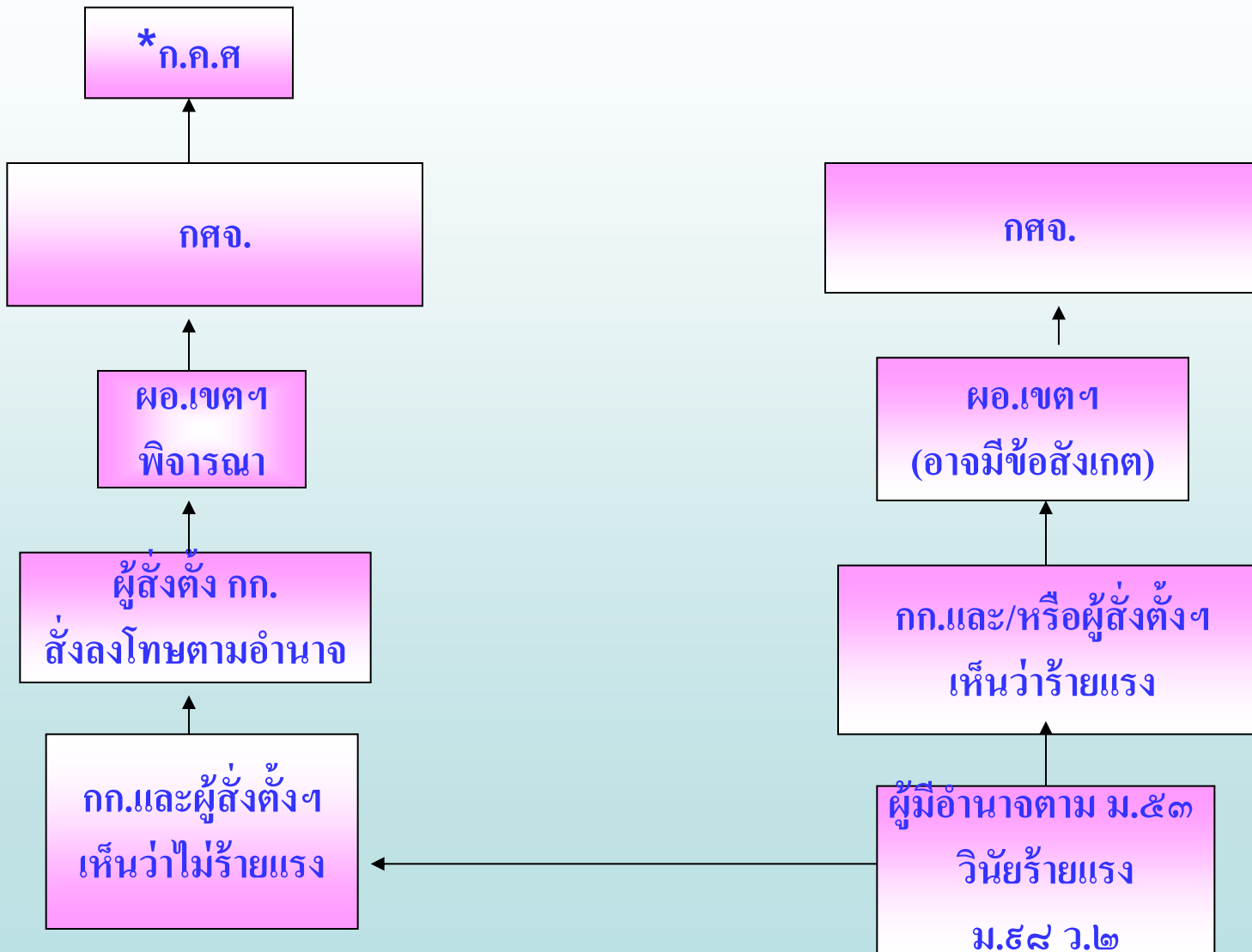
ผู้มีอำนาจตาม ม.๕๓
ตั้งกรรมการสอบสวน
วินัยอย่างร้ายแรง
(ม.๕๘ วรรค ๒)*

ผู้บังคับบัญชาตั้งสอบสวน
วินัยไม่ร้ายแรง (ม.๕๘ วรรค ๑)

*ไม่ต้องรายงานการดำเนินการ
ทางวินัยตามระเบียบฯ ก.ค.ศ.
เพราะถือว่ายังไม่เป็นการ
ดำเนินการทางวินัย

*เว้นแต่กรณีความผิดที่ปรากฏชัดเจน/กรณีที่เป็น ป.ป.ช. ซึ่งมูล
ความผิดทางวินัยตาม ม.๕๒ ไม่ต้องตั้งกรรมการสอบสวน

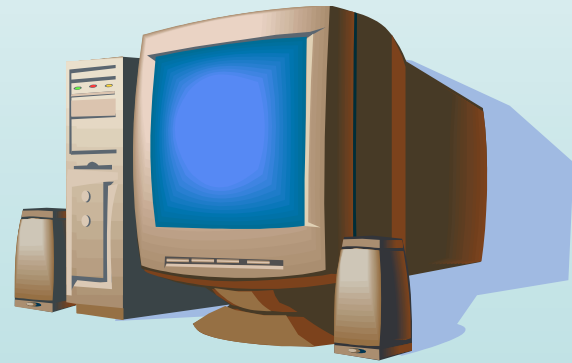
แผนภูมิแสดงกระบวนการดำเนินการทางวินัยร้ายแรง

ความหมาย

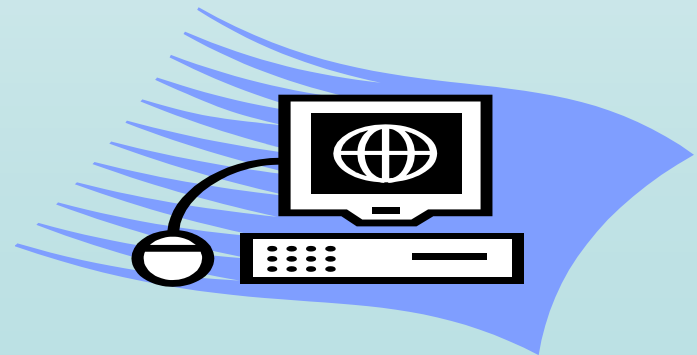
วินัย

คือกฎเกณฑ์ข้อบังคับที่ต้องปฏิบัติหากฝ่าฝืนอาจต้องรับโทษ กล่าวอีกนัยหนึ่งวินัยหมายถึง การควบคุมความประพฤติของคนในองค์การให้เป็นไปตามแบบแผนที่พึงประสงค์

การดำเนินการทางวินัย

หมายถึงกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินการในการออกคำสั่งลงโทษ ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มีลำดับก่อนหลังต่อเนื่องกัน อันได้แก่การตั้งเรื่องกล่าวหา การสืบสวนสอบสวน การพิจารณาความผิดและกำหนดโทษและการสั่งลงโทษรวมทั้งการดำเนินการต่าง ๆ ในระหว่างการสอบสวนพิจารณา เช่น การสั่งพัก/ให้ออกไว้ก่อน เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาคดีเป็นต้น

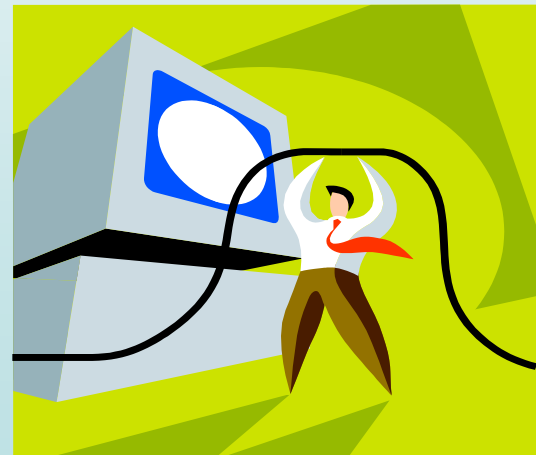
การตั้งเรื่องกล่าวหา

คือ การตั้งเรื่องการดำเนินการทางวินัย
แก่ข้าราชการ เมื่อปรากฏกรณีมีมูลที่ควร
กล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

เรื่องที่ถูกกล่าวหา

หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมแห่งการ
กระทำที่ถูกกล่าวอ้างว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย

ขั้นตอนการดำเนินการทางวินัย

1. วินัยไม่ร้ายแรง

2. วินัยร้ายแรง

โทษทางวินัยมี ๕ สถาน

- ภาคทัณฑ์
- ตัดเงินเดือน
- ลดขั้นเงินเดือน
- ปลดออก
- ไล่ออก

หลักการดำเนินการทางวินัยเบื้องต้น

แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐาน

ไม่ร้ายแรง
(ผู้บังคับบัญชา)

แต่งตั้งกรรมการสอบสวน

ร้ายแรง
(ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง)

การดำเนินการทางวินัย

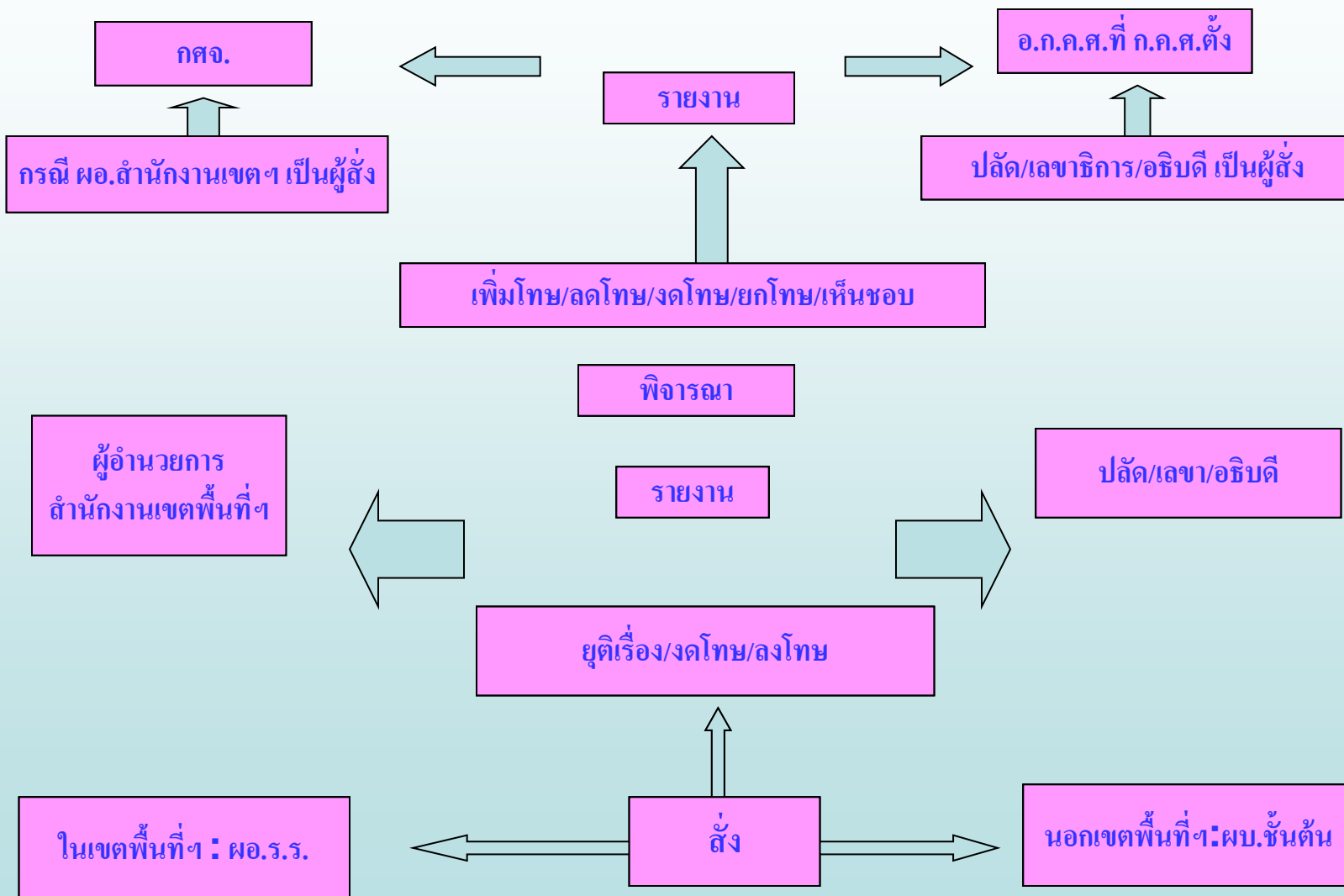

วินัยไม่ร้ายแรง

- ความหมาย — ความผิดที่มีโทษไม่ถึงต้องออกจาก
ราชการ: ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน
- ตั้งกรรมการสอบสวน
- สรุปพยานหลักฐานให้แก่ข้อกล่าวหา
- วินิจฉัย
- ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษ

ภาพรวมการรายงานการดำเนินการทางวินัยไม่ร้ายแรง

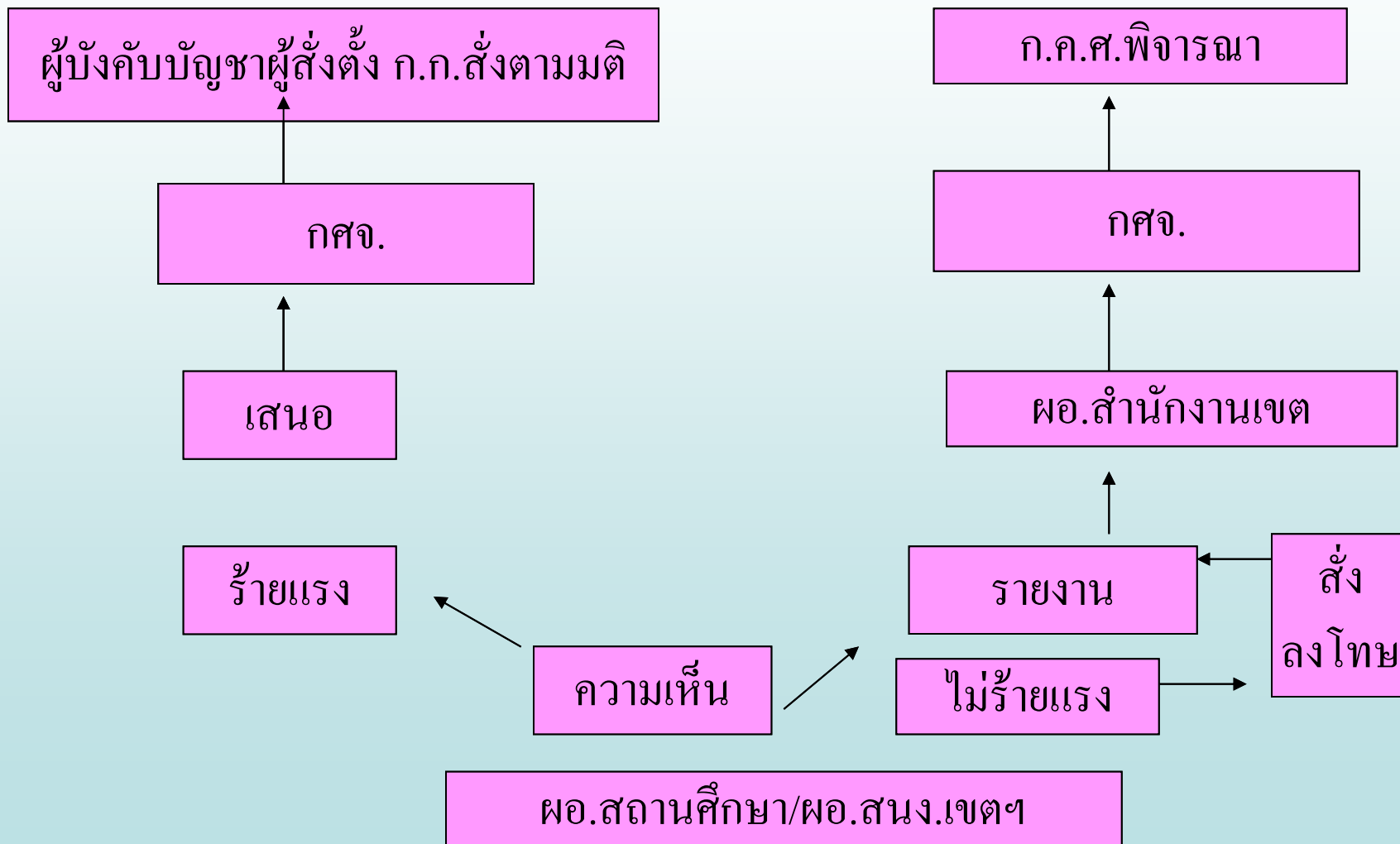

การดำเนินการทางวินัยร้ายแรง

- ความหมาย — ความผิดที่มีโทษถึงต้องออกจากราชการไล่ออก / ปลดออก
- ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรง
- การสั่งพักราชการ/ให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- ลงโทษโดยมติ อ.ก.ค.ศ.เขตฯ

ภาพรวมดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง (ในเขตพื้นที่การศึกษา)

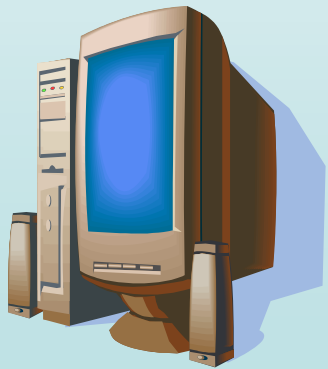

การดำเนินการทางวินัยในเขตและนอกเขต

วินัยร้ายแรง ม.๑๐๐

ก.ค.ศ

เสนอพิจารณา

นายกฯ/รมว./ปลัด ศธ./เลขาธิการ/อธิบดี
ตั้งกรรมการสำหรับตำแหน่ง
ซึ่งมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญพิเศษ
และ ผอ.สнг.เขต

ขั้นตอนการสอบสวน ๕ ขั้นตอนสำหรับวินัย ร้ายแรง

๑. ประธานกรรมการ ลงลายมือชื่อ วันเดือนปี ที่รับทราบคำสั่ง
๒. ประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแนวทางการสอบสวน
๓. แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา/แจ้งสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาและถามว่าจะรับสารภาพหรือไม่
๔. รวบรวมพยานหลักฐาน/ประชุมเพื่อพิจารณาว่าหลักฐานใดสนับสนุนข้อกล่าวหา
๕. สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

ขั้นตอนการสอบสวน (๒)

๖. สอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานฝ่ายผู้ถูกกล่าวหา

๗. ประชุมพิจารณาพยานหลักฐานทั้งหมดเพื่อลงมติว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่

๘. ทำรายงานการสอบสวน

๙. เสนอจำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

การสั่งพักราชการ

- ผล - พ้นจากตำแหน่ง แต่ไม่พ้นจากอัตราเงินเดือน
- หลักเกณฑ์และวิธีการ
 - - กรณีอาจสั่งพักได้แก่
 - ๑. ถูกต้องกรรมการสอบสวนวินัยร้ายแรง
 - ๒. ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาเว้นแต่ความผิดโดยประมาท หรือ ลหุโทษ

-เหตุที่จะสั่งพักได้แก่

๑. ถูกตั้งกรรมการสอบสวนหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำผิดอาญาเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่ หรือเกี่ยวกับความประพฤติ หรือพฤติการณ์อันไม่น่าไว้วางใจ และให้อยู่ในหน้าที่อาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ

๒. จะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวน หรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย

๓. อยู่ระหว่างถูกคุมขังหรือจำคุกเกิน ๑๕ วันแล้ว

๔. หรือในระหว่างสอบสวนมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวนนั้น

การให้ออกจากราชการไว้ก่อน

- ผล — พ้นจากตำแหน่งและอัตราเงินเดือน
- หลักเกณฑ์
 ๑. มีเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการ
 ๒. ผู้มีอำนาจพิจารณาเห็นว่า กรณีหรือคดีนั้นจะไม่แล้วเสร็จโดยเร็ว

ความผิดที่ปรากฏชัดเจน

- ผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวนหรืองดการสอบสวนก็ได้
- ความผิดวินัยไม่ร้ายแรงที่เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดเจน
- ๑. กระทำความผิดอาญาจนต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้นั้นกระทำผิด และผู้บังคับบัญชาเห็นข้อเท็จจริงที่ปรากฏ ตามคำพิพากษานั้นได้ความกระจ่างชัดอยู่แล้ว
- ๒ .กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวน

- ความผิดวินัยร้ายแรงที่เป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

๑. กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดเว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๒. ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันคราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติ ตามระเบียบของทางราชการ

๓. กระทำผิดวินัยร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือให้อภัยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวน

หลักการพิจารณาความผิด

มีหลักที่ควรคำนึง ๒ หลักรวมกันคือ

๑. หลักนิติธรรม

๒. หลักมโนธรรม

หลักการพิจารณากำหนดโทษ

มีหลักที่ควรที่คำนึงถึงอยู่ ๔ ประการ

๑. หลักนิติธรรม

๒. หลักมโนธรรม

๓. หลักความเป็นธรรม

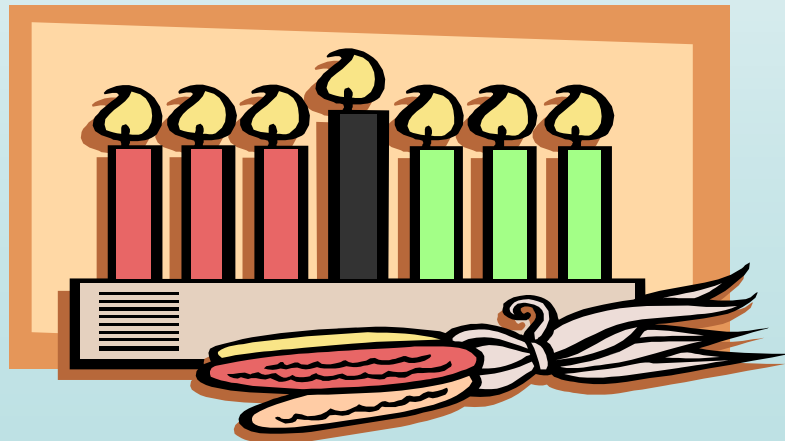
๔. นโยบายของทางราชการ

การสั่งลงโทษ

ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษ : ต้องเป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย

มาตรา ๑๐๐ วรรคสาม “การสั่งลงโทษตามวรรคหนึ่งผู้บังคับบัญชาใดจะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในสถานโทษใด ได้เพียงใด ให้เป็นไปตามกำหนดในกฎ ก.ค.ศ.”

ข้อควรคำนึงในการสั่งลงโทษ

๑. ผู้ถูกลงโทษมิใช่ผู้ได้บังคับบัญชา
๒. การสั่งลงโทษโดยมิได้ตั้งคณะกรรมการการสอบสวน
๓. การสั่งลงโทษโดยมิได้นำเสนอองค์คณะพิจารณา
๔. การสั่งลงโทษ ห้ามมิให้สั่งย้อนหลัง เว้นแต่กรณีตามที่ระเบียบว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งให้กระทำได้
๕. การสถาปนาการเป็นข้าราชการ
๖. การสั่งลงโทษเกินอำนาจ

